

ประกาศกรมการค้าต่างประเทศ

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติ
การส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

โดยที่พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ จากการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ในการมีกฎหมายเพียงพอที่จำเป็น การพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ การลดความซ้ำซ้อนและขัดแย้งกันของกฎหมาย การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยในการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติ การส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กรมการค้า ต่างประเทศจะต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องตามกฎหมาย และดำเนินการตามแนวทางการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งจะต้องมีการประกาศเปิดการรับฟังความคิดเห็น และข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนั้น เพื่อให้เป็นไป ตามกฎหมายและแนวทางดังกล่าว อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ กฎหมายที่จะเปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติ หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ และกฎที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

๑.๒ ผู้เกี่ยวข้องที่จะทำการรับฟังความคิดเห็น

- (๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง
- (๒) หน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- (๓) ประชาชนทั่วไป

๑.๓ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

กรมการค้าต่างประเทศจะดำเนินการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมสำหรับผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่ม โดยมีวิธีการหลักที่จะนำมาใช้ ดังต่อไปนี้

(๑) รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไปและผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามแบบสำรวจความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมการค้าต่างประเทศ (www.dft.go.th)

(๒) รับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง โดยมีหนังสือถึงหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

๑.๔ ระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น

ระหว่างวันที่ ๑ - ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

๑.๕ รอบระยะเวลาการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

การประเมินผลสัมฤทธิ์ครั้งนี้ เป็นการประเมินผลจากการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า ตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

๒. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ วัตถุประสงค์ของกฎหมายว่าด้วยการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า

กฎหมายว่าด้วยการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า มีหลักการมาจากการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มีพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้มีการตราพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อให้รัฐมีอำนาจในการกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรสำหรับสินค้าบางประเภท กับให้มีอำนาจในการดำเนินการจัดระเบียบการค้ากับต่างประเทศให้เป็นไปอย่างมีระเบียบ และเนื่องจากการขนส่งสินค้าผ่านแดนและการถ่ายลำในราชอาณาจักรเพื่อส่งต่อไปยังประเทศอื่นมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายโดยการตราพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อป้องกันการใช่วิธีการนำผ่านเป็นช่องทางในการลักลอบส่งออกหรือนำเข้าสินค้า โดยเพิ่มบทบัญญัติเพื่อให้รัฐมีอำนาจในการกำหนดมาตรการในการกำกับดูแลสินค้าที่นำผ่านด้วย และปรับปรุงรายละเอียดในบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรให้สอดคล้องกับการกำหนดมาตรการในการกำกับดูแลสินค้าที่นำผ่านให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการจัดระเบียบการนำเข้าเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของรัฐ อันจะเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศและก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือแก่นานาประเทศยิ่งขึ้น

๒.๒ มาตรการสำคัญที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

ในกรณีจำเป็นหรือสมควรเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สาธารณประโยชน์ การสาธารณสุข ความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์อื่นใดของรัฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศกำหนด มาตรการเกี่ยวกับการส่งออก นำเข้าหรือนำผ่านสินค้า ดังนี้

๒.๒.๑ มาตรการห้ามส่งออก นำเข้าหรือนำผ่านสินค้า

กำหนดมาตรการห้ามการส่งออก นำเข้าหรือนำผ่านสินค้า เพื่อควบคุม และกำกับสินค้าที่ก่อให้เกิดอันตราย สินค้าผิดกฎหมายหรือเพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยมีอยู่ ซึ่งอาจกำหนดข้อยกเว้นบางประการภายใต้ขอบเขตสินค้าที่ควบคุมก็ได้ เช่น การนำเข้า สินค้าเพื่อใช้เฉพาะตัวในปริมาณที่จำเป็น

๒.๒.๒ มาตรการที่ต้องขออนุญาตส่งออก นำเข้าหรือนำผ่านสินค้า

กำหนดมาตรการให้ต้องขออนุญาตส่งออก นำเข้าหรือนำผ่านสินค้า เพื่อควบคุมและกำกับสินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตราย หรืออาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สาธารณประโยชน์ หรือความมั่นคงของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาจกำหนดข้อยกเว้นบางประการ ภายใต้ขอบเขตสินค้าที่ควบคุมก็ได้ เช่น การนำเข้าสินค้าเพื่อใช้เฉพาะตัวในปริมาณที่จำเป็น

๒.๒.๓ มาตรการที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมพิเศษ

กำหนดมาตรการให้การส่งออก นำเข้าหรือนำผ่านสินค้า จะต้องชำระ ค่าธรรมเนียมพิเศษ เพื่อควบคุมและกำกับสินค้าที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สาธารณประโยชน์ หรือความมั่นคงของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ

๒.๒.๔ มาตรการหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หนังสือรับรองคุณภาพสินค้า หรือหนังสือรับรองอื่นใดตามความตกลงหรือประเพณีทางการค้าระหว่างประเทศ

กำหนดมาตรการให้การส่งออก นำเข้าหรือนำผ่านสินค้า จะต้องมีการ หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หนังสือรับรองคุณภาพสินค้า หรือหนังสือรับรองอื่นใด เพื่อประกอบการใช้สิทธิพิเศษ ด้านศุลกากร หรือเพื่อประกอบการใช้สิทธิการได้รับชำระภาษีตามโควตาอัตราภาษี ตามความตกลงหรือประเพณี ทางการค้าระหว่างประเทศ ประกอบการดำเนินพิธีการศุลกากร

๒.๒.๕ มาตรการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออก นำเข้า หรือนำผ่านสินค้า

กำหนดมาตรการให้การส่งออก นำเข้าหรือนำผ่านสินค้า จะต้องดำเนินการ ตามที่กำหนดเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบ เช่น การขึ้นทะเบียน หรือต้องมีหนังสือสำคัญอื่นใด

ทั้งนี้ เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี ได้กำหนด ให้สินค้าใดต้องขออนุญาตในการส่งออก นำเข้าหรือนำผ่านแล้ว ห้ามมิให้ส่งออก นำเข้าหรือนำผ่านสินค้านั้น เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มอบหมาย

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

การมีพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะช่วยให้การควบคุมการส่งออก นำเข้าหรือนำผ่านสินค้าเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สาธารณประโยชน์ การสาธารณสุข ความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์อื่นใดของรัฐ และการจัดระเบียบการค้ากับต่างประเทศตามความตกลง หรือประเพณีทางการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งรวมถึงการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าเป็นไปอย่างมีระเบียบ อันจะเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจ ความมั่นคงของประเทศและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๔. ปัญหาและอุปสรรคการบังคับใช้กฎหมาย

๔.๑ การกำหนดให้ต้องได้รับ “ใบอนุญาต” หรือ “หนังสือรับรอง” ก่อนมีการส่งออก นำเข้าหรือนำผ่านสินค้า บางครั้งต้องประสบปัญหาและอุปสรรคเพราะกระบวนการออก “ใบอนุญาต” หรือ “หนังสือรับรอง” ต้องอาศัยขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการ และอาจมีกรณีที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วนซึ่งขั้นตอนและเวลาปกติในการอนุมัติ “ใบอนุญาต” หรือ “หนังสือรับรอง” อาจก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจแก่ผู้ส่งออก นำเข้าหรือนำผ่านสินค้า

๔.๒ การแอบอ้างแหล่งกำเนิดสินค้าว่า สินค้าที่ส่งออกไปเป็นสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย เพิ่มมากขึ้น โดยมีการนำเข้าสินค้าด้อยคุณภาพมากกว่าสินค้าที่ผลิตในประเทศไทยและส่งออกป็นอกราชอาณาจักร โดยระบุแหล่งกำเนิดเป็นประเทศไทย (Certificate of Origin : C/O) เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในสินค้าดังกล่าว และสวมสิทธิพิเศษต่าง ๆ ของประเทศไทย รวมถึงการหลบเลี่ยงมาตรการทางการค้าของประเทศปลายทาง ซึ่งการกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการไทยเป็นอย่างมาก

๔.๓ การกำหนดมาตรการเพื่อการแก้ไขปัญหาทางการค้าระหว่างประเทศและปัญหาการค้าภายในประเทศ ซึ่งโดยทั่วไปผู้มีส่วนได้เสียจะกดดันให้ภาครัฐเร่งแก้ไขและบรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้นให้เร็วที่สุด แต่ข้อจำกัดด้านเวลาและความเร่งด่วนของปัญหา ทำให้ในบางกรณีสามารถแก้ไขได้เพียงปัญหาเฉพาะหน้า โดยไม่ได้มุ่งเน้นแก้ไขปัญหาที่สาเหตุที่แท้จริง และอาจก่อให้เกิดผลกระทบที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้

๔.๔ การขาดแคลนเงินกองทุนส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เนื่องจากกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจกองทุนในการจัดหารายได้อื่นใดสมทบเป็นเงินกองทุน ซึ่งหากรัฐบาลไม่ได้ให้เงิน และทรัพย์สินอื่นกับกองทุนแล้ว ในทางปฏิบัติกองทุนก็มิได้มีเงินและทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากแหล่งต่าง ๆ แต่อย่างใด ซึ่งทำให้กองทุนจะขาดรายได้ส่วนนี้ไป ทำให้หากจำเป็นที่จะต้องใช้เงินกองทุนเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศก็ไม่อาจกระทำได้

๕. สถิติการดำเนินคดี

ตั้งแต่พระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีผลใช้บังคับจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ ปรากฏว่ากรรมการค้าต่างประเทศมีการฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดภายใต้พระราชบัญญัตินี้ จำนวนทั้งสิ้น ๙๐ คดี โดยมาตรการและบทบัญญัติที่มีผู้กระทำความผิดมากที่สุดสามลำดับ ได้แก่

(๑) มาตรการหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หนังสือรับรองคุณภาพสินค้า หรือหนังสือรับรองอื่นใดตามความตกลงหรือประเพณีทางการค้าระหว่างประเทศ (มาตรา ๕ (๕))

(๒) มาตรการอนุญาต (มาตรา ๕ (๒))

(๓) มาตรการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออก นำเข้าหรือนำผ่านสินค้า (มาตรา ๕ (๖))

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายรณรงค์ พูลพิพัฒน์)

อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ